

Spis treści

Przedmowa **Triumf ludzkiego rozumu czy „tragiczna wina”?**

Sztuczny człowiek jako cel rywalizacji
z Bogiem-Stwórcą. Aldona Jawłowska 9

Wstęp 19

Rzeczywiste i wyobrażone 24

Figury 26

Rozdział 1 **Golem i Frankenstein** 31

Golem 31

Golem symboliczny 33

Golem filmowy 36

Golemowy cień 38

Golem i jego maski 40

Doktor Frankenstein 43

Mit nowoczesności 46

Filmowe realizacje mitu 49

Frankenstein Kennetha Branagha 52

Prometeusz i ambiwalencja 56

Rozdział 2 **Automaton** – samoporuszający się android 61

Rue La Désirée 61

Szczegóły 65

Pisanie to czary 68

Zegarmistrz i XVIII-wieczne reinterpretacje 72

Dusza i twarz 76

Technika 80

Podłe kłamstwa 83

Deep Blue 85

Wątek polski 88

Prawda 90

Rozdział 3 **Sztuczne dzieci** 95

Lalki i lalkarze 95

Dzieci cyborgi 99

A.I. – opowieść 102

Ziemia jałowa 107

Twarze 112

Strach 114

Ryzyko 116

Inicjacja 119

Akademia 122

Przekleństwo fantazji 127

Rozdział 4 **Android.** W poszukiwaniu człowieczeństwa 137

Philip K. Dick 137

Pozytronowy człowiek 140

Po katastrofie 144

Mimesis 147

Miasto-maszyna 152

Ucieczka przed ślepym pędem 156

Pamięć 158

Tylko pamięć 163

Zakwestionowanie 167

Słudzy niższych demiurgów 170

Bunt 174

Miłość 180

Bez ryzyka 182

Sztuczny Bóg 186

Śmiech 189

Duch w maszynie 194

Sobowtóry 199

Pamięć absolutna 204

Tożsamość	206
Blade Runner – pustka	212
Blade Runner – starość	216
Gry z pamięcią	219
Kto żyje naprawdę?	225
Test na człowieczeństwo	228
W poszukiwaniu człowieczeństwa	233
Milczenie pilota Pirxa	236

Rozdział 5 **Sztuczna kobieta** 243

Sztuczna płeć	243
Olimpia	245
Hadaly	250
Po co mężczyźni sztuczna kobieta?	254
Metropolis	259
Maria	262
Maska	265
Tożsamość maszyny	270
Przemiana	274
Terminator	277
O pędzie i zatrzymaniu	283
Między głębią a powierzchnią	288
Aglaja	290
Reprezentacja	295
Przeciw naturze	296
Robot kuchenny	301

Zakończenie 307

Podziękowania 316

Bibliografia 317

Filmografia 329

Indeks 333